

Eko informácie

Prehratý boj Vě-jednotky

OBSAH

JAVYS

**JAVYS
v slovenskom energetickom sektore**

Rozhovor s Ing. Jozefom Valachom,
predsedom predstavenstva
a generálnym riaditeľom JAVYS

**Prevádzka jadrových
zariadení JAVYS v januári****Vplyv prevádzok JAVYS
na životné prostredie – január 2007****Prehratý boj Vé-jednotky**

REGIÓNŮ

**Zaujímavosti z regiónu
Jaslovských Bohuníc****Zaujímavosti z močovského regiónu**

RELAX

Ako sa má Diana Mórová?**Tip na cyklovýlet - Vrbové****Naša záhradka
Rady babky korenárky****Nová Škoda Fabia
na prahu dospelosti****Veľká noc –
malé tipy s veľkým efektom****A tento poznáte?****Krížovka**

4

4

7

5

6

7

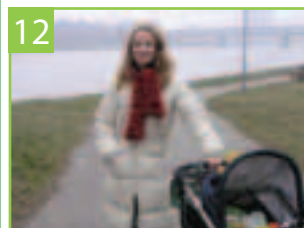
8

8

10

12

12

13

14

13

15

15

15

16

16

Pár riadkov na úvod

Vážení čitatelia,

dostávate do rúk časopis, prostredníctvom ktorého vám chceme priblížiť činnosť novej spoločnosti pôsobiacej v regiónoch Jaslovské Bohunice a Mochovce. Jadrová vyradovacia spoločnosť má za sebou takmer ročnú prevádzku a všetky aktivity, ktoré vykonáva, súvisia s jadrovou energetikou, najmä jej záverečnou časťou.

Preto sme sa rozhodli osloviť vás, obyvateľov jadrových regiónov, aby sme nastavili zrkadlo našej práce prinášajúcej osoh celému Slovensku. Chceme ísť cestou, ktorá by mala viesť k vecnému, tvorivému dialógu s vami všetkými. Otvárame dvere tým, ktorí majú záujem dozvedieť sa o elektrárnach A1 a V1, Bohunickom spracovateľskom centre rádioaktívnych odpadov, medzi sklade vyhoreného jadrového paliva, Republikovom úložisku rádioaktívnych odpadov a našich ďalších prevádzkach.

V žurnále nájdete veľa informácií nielen z diania v Jadrovej vyradovacej spoločnosti, ale i zo sveta energetiky a vašich regiónov. Ponúkame vám i príjemné čítanie pre chvíle oddychu a pohody.

Každý z nás sa denne stretáva s množstvom správ. Niektorí ich už preto má veľa, iní menej, jednému stačia správy z televíznych novín, druhý sa neobíde bez modernej techniky. V každom prípade pribúdajú spôsoby, akými sa môžu informácie dostať k ľuďom čo najrýchlejšie. Ak dáte prednosť internetu, nájdete nás na adrese www.javys.sk. Nie každý má však prístup k moderným vymoženostiam, alebo radšej využíva klasické metódy, na ktoré je zvyknutý.

Veríme, že k nim bude patriť i náš časopis, ktorý si nájdete v poštovej schránke každé dva mesiace. Budeme radi, ak spolu s nami načriete do studnice nepoznaného a pomôžete nám skladať mozaiku slovenského jadra. Ako? Ak nám pošlete svoje otázky, tipy na reportáže zo zaujímavých akcií, podelíte sa s nami so svojimi záľubami, umožníte nám nazrieť do vašej tvorivej kuchyne či pochválite sa fotografickými zábermi. Tým všetkým prispějete k tomu, že JAVYS Žurnál bude priestorom pre informácie, ktoré skutočne zaujímajú vás, našich čitateľov.

Mária Mončeková, šéfredaktorka

Poslaním spoločnosti JAVYS je bezpečne, spoľahlivo a efektívne prevádzkovať a vyradovať jadrové zariadenia, nakladať s rádioaktívnymi odpadmi a vyhoreným jadrovým palivom, s minimálnym vplyvom na životné prostredie.

JAVYS v slovenskom energetickom sektore

Podľa transakčných dokumentov o privatizácii Slovenských elektrární, a.s. bola založená 6. júla 2005 štátna organizácia GovCo, do ktorej boli vyčlenené závody VYZ a elektrárne V1. Od 1. apríla 2006 prevzala spoločnosť GovCo zodpovednosť za prevádzku JE V1, vyradovanie všetkých jadrových zariadení na Slovensku, spracovanie, úpravu a ukladanie rádioaktívnych odpadov a starostlivosť o vyhorené jadrové palivo. Zmenilo sa sídlo spoločnosti s pôsobnosťou v Jaslovských Bohuniciach a 7. augusta aj jej názov na Jadrová vyradovacia spoločnosť, a.s. (JAVYS). O novej spoločnosti hovoríme s Ing. Jozefom Valachom, predsedom predstavenstva a generálnym riaditeľom.

Vizitka

Ing. Jozef Valach

Narodený:

6. 1. 1957 vo Valticiach

Vzdelanie:

Chemickotechnologická fakulta SVŠT Bratislava, postgraduálne štúdium VŠE Bratislava

Pracovné pozície:

samostatný výskumný pracovník v odbore likvidácie rádioaktívnych odpadov VÚJE, odborný technický pracovník, asistent riaditeľa, vedúci odboru informatiky, vedúci odboru plánovania výroby a údržby Atómovej elektrárne Mochovce (SE-EMO), riaditeľ odboru stratégie financovania Slovenských elektrární, a.s. Bratislava, riaditeľ SE-EMO, pôsobenie v spoločnostiach Enseco, Energo Sk a M+S Investments Leasing

Pán riaditeľ, s akým spektrom činností vstúpila spoločnosť JAVYS do slovenského energetického sektora?

Štartovacia pozícia spoločnosti v slovenskom energetickom sektore sa odvíjala od dosiahnutých výsledkov dlhoročného pôsobenia závodov SE, a.s. – VYZ-u a EBO V1. Popri prevádzkovaní jadrovej elektrárne V1 spoločnosť realizuje prvú etapu projektu vyradovania jadrovej elektrárne A1, prevádzkuje Bohunické spracovateľské centrum rádioaktívnych odpadov, bitúmenačnú a vitrifikačnú linku na spracovanie rádioaktívnych odpadov a fragmentačné pracovisko na kovové rádioaktívne odpady. V súčasnosti je do prevádzky uvádzané finálne spracovanie kvapalných rádioaktívnych odpadov v Mochovciach. Tento reťazec je zavŕšený bezpečným skladovaním spracovaných nízko a stredne rádioaktívnych odpadov v Republikovom úložisku RAO v Mochovciach, ktoré svojimi bezpečnostnými štandardmi patrí k špičke v rámci európskych štátov. V pôsobnosti spoločnosti je i prevádzka seizmicky zodolneného a skompaktného medziskladu vyhoreného jadrového paliva v Jaslovských Bohuniciach. Perspektívne sa pripravuje aj projekt hlbinného úložiska. Trvalou prioritou pri zabezpečovaní týchto činností zostáva jadrová a radiačná bezpečnosť v súlade s environmentálnym prístupom k životnému prostrediu.

Ak by sme zaradili realizáciu činností zabezpečovaných spoločnosťou JAVYS do európskeho kontextu, môžeme Slovensko pri riešení záverečnej časti jadrovej energetiky hodnotiť slušnou známkou.

Pred ôsmimi rokmi vláda Slovenskej republiky rozhodla o predčasnom ukončení prevádzky 1. bloku jadrovej elektrárne V1 v roku 2006 a jej 2. bloku o dva roky neskôr. Čo znamenalo pre prevádzkovateľa toto rozhodnutie?

Táto skutočnosť postavila pred prevádzkovateľa – Slovenské elektrárne nové výzvy. Ruka v ruke s bezpečným prevádzkovaním tejto elektrárne sa začali SE, a.s. zaoberať prípravou ukončenia prevádzky oboch blokov, následnou fázou likvidácie, takisto hľadaním alternatívnych zdrojov po výpadku JE V1 a v neposlednom rade zvolením spôsobu ako bezpečne prevádzkovať tieto bloky do posledného dňa. Vyčlenením JE V1 z privatizačného balíka prevzala spoločnosť JAVYS zodpovednosť aj za všetky činnosti súvisiace s jej odstavením a následným vyradením. Prípravné činnosti na vyradovanie JE V1 sú vykonávané aj projektom hradeným z fondu na podporu prípravy predčasného vyradovania JE V1 známeho pod názvom BIDSF. V ich rámci ide o plnenie úloh Konceptného plánu vyradovania JE V1, podľa ktorého konzultant projektovej manažérskej jednotky spracoval Projekt prípravy ukončenia

JAVYS

prevádzky a vyradenia JE V1. Projekty sú vypracovávajú v troch skupinách so zameraním na modifikáciu systémov JE V1 pre potreby ukončovania prevádzky, dokumentáciu vyradenia elektrárne pre účely získania povolenia na etapu vyradenia a na riešenie zaobchádzania s rádioaktívnymi odpadmi z jej vyradenia.

Prvý blok odišiel posledný deň minulého roku do predčasného dôchodku. Druhý blok naďalej vyrába elektrinu. Aké aktivity sa budú vykonávať na odstavenom bloku?

Prevádzka s jedným odstaveným blokom si vyžiadala spracovanie novej dokumentácie a jej predloženie na schválenie odbornému dozoru ÚJD SR. Spracovaná bola tiež Koncepcia ukončovania prevádzky JE V1, v ktorej sú podrobne rozpracované opatrenia na zabezpečenie bezpečnosti a prevádzky, na nakladanie s vyhoreným jadrovým palivom, na zaistenie odstavených zariadení, ako aj stav technologického zariadenia a systémov.

Od 1. januára 2007 sa na zariadeniach tohto bloku realizuje etapa ukončovania prevádzky JE V1. V tejto etape sa musí dochladiť vyhorené jadrové palivo z 1. bloku, t. j. v prevádzke zostanú všetky potrebné systémy, musí sa zistiť bezpečnostná podpora prevádzky 2. bloku, spracovať všetky rádioaktívne odpady, ktoré vznikli počas prevádzky jadrového zariadenia, resp. vzniknú pri ukončovaní prevádzky V1.

Pri príležitosti ukončenia prevádzky 1. bloku JE V1 zorganizovali Jadrová vyradená spoločnosť, a.s. v spolupráci so Slovenskou nukleárnou spoločnosťou seminár, aby pootvorili dvere nielen do histórie slovenskej jadrovej energetiky...

Na seminári si osobnosti jadrovej energetiky, jadroví odborníci i pamätníci pripomenuli historický význam JE V1 a hodnoty, ktoré 28 rokov prinášal pre našu krajinu jej 1. blok. Zároveň i načrtli možnosti ďalšieho využitia jadrovej energie. Na Slovensku máme skúsenosti s jadrovým zariadením, ktoré nám môžu ostatné krajiny závidieť. Súčasná energetická situácia v štátoch Európskej únie a priaznivá politická klíma na Slovensku dáva jadrovej energetike šancu. Pripravovaná energetická koncepcia ráta s jadrom. Verím, že Jaslovské Bohunice budú medzi potenciálnymi lokalitami na výstavbu novej jadrovej elektrárne.

Ďakujeme za rozhovor.

-mm-

Prevádzka jadrových zariadení JAVYS v januári

Jadrová elektrárň V1

Druhý blok JE V1 pracoval prevažne na nominálnom výkone bez neplánovaných výpadkov na výrobe. V dňoch 20. až 22. januára bol na 50 hodín odstavený turbogenerátor TG 21 do tzv. vynúteného zníženia výkonu z dôvodu zvýšenej výroby vo vodných elektrárňach.

Výroba elektriny v JE V1

1. blok

Odstavený v roku 2006

2. blok

Od začiatku roka 310 624 MWh

Od začiatku prevádzky 76 100 615 MWh

Bohunické spracovateľské centrum RAO

Počet naplnených vlákno-betónových kontajnerov 20

Počet odtransportovaných vlákno-betónových kontajnerov na RÚ RAO 24

Republikové úložisko RAO (RÚ RAO)

Počet uložených vlákno-betónových kontajnerov 24

Celkový počet uložených vlákno-betónových kontajnerov 1 284

JAVYS ekoinfo

Vplyv prevádzok Jadrovej vyraďovacej spoločnosti, a.s. na životné prostredie

Január 2007

Atmosféra

Január 2007	Aktivita rádionuklidov v plyných výpustiach								
	JE V1			VYZ A1			MSVP		
	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu
Vzácne plyny (TBq)	0,304	2 000	0,015 %	**	*	*	**	*	*
Aerosoly (MBq)	2,018	80 000	0,003 %	0,221	940	0,0234 %	0,0374	300	0,0124 %
Jód (MBq)	0,316	65 000	0,000 %	**	*	*	**	*	*

* limit nie je stanovený ** hodnoty sa nemerajú

Hydrosféra

Váh a Dudváh - limit podľa rozhodnutia č. KÚŽP-1/2006/00273/Fr vydaného KÚŽP Trnava

	Prevádzka	Jednotka	Ročný limit množstva vypúšťaných odpadových vôd	Vypustené množstvo odpadových vôd	% plnenia z ročného limitu	Množstvo odoberanej vody z vodnej nádrže Slňava
Váh	JAVYS (VYZ, JE V1)	m ³ .mesiac ⁻¹	8 924 688	369 619	4,14	1 337 200
Dudváh	JAVYS (JE A1, JE V1)	m ³ .mesiac ⁻¹	315 360	26 784	8,49	-

* limit nie je stanovený ** hodnoty sa nemerajú

Január 2007	Aktivita rádionuklidov v odpadových vodách recipientu Váh					
	JE V1			VYZ		
	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu	Výpusť	Limit	Čerpanie limitu
Korózne a štiepne produkty (MBq)	2,256	13 000	0,017 %	4,348	12 000	0,036 %
Trícium (GBq)	63,030	20 000	0,315 %	33,026	10 000	0,330 %

Viac informácií nájdete na webovej stránke www.javys.sk.

Prehratý boj Vé-jednotky

Do konca roku 2006 zostávalo ešte 375 minút, keď sa naplnilo rozhodnutie vlády SR o odstavení 1. bloku jadrovej elektrárne V1 v Jaslovských Bohuniciach. Za účasti predsedu vlády SR Roberta Fica, ministra hospodárstva SR Ľubomíra Jahnátka, predsedníčky ÚJD SR Marty Žiakovej, predsedu Trnavského samosprávneho kraja Tibora Mikuša a ďalších hostí dostal zmenový inžinier Ing. Jiří Husák pokyn od generálneho riaditeľa Jadrovej vyradovacej spoločnosti Ing. Jozefa Valacha na postupné znižovanie výkonu reaktora tohto bloku. O dva roky mladší blok čaká podobný osud o dvadsaťdva mesiacov.

Je to celá škála vedeckých pracovníkov, výrobcov špičkových technologických zariadení, stavbárov, investorov, ktorí majú zásluhu na tom, že koncom sedemdesiatych rokov sa elektráreň V1 stala pokračovateľkou jadrovej éry na Slovensku. Po päťročnom úsilí, v roku 1978, spúšťači oživilo dielo, ktoré sa nezmazateľne zapísalo do slovenskej energetiky. No nielen ľudia majú pohnuté osudy.

Po roku 1989 sa otvorili brány zahraničným misiám, začali sa porovnávať naše bezpečnostné podmienky prevádzky so štandardmi v iných krajinách, začalo sa o nich verejne hovoriť. Odborné argumenty sa vzájomne premiešali s politickými snahami.

Najmä Vé-jednotka sa otriasala pod náporom záujmu expertov. Závery misií vyznievali celkom optimisticky – nenavrhovali okamžite zastaviť prevádzku ruských reaktorov, ktoré majú napriek zastaranej konštrukcii aj svoje výhody, ale odporúčali doplniť ich o celý rad bezpečnostných vylepšení. Iba skupina rakúskych expertov požadovala jej odstavenie. Výsledky misií motivovali prevádzkovateľa pokračovať v procese zvyšovania bezpečnosti dvoch prevádzkovaných blokov. I keď k odstaveniu elektrárne chýbalo veľmi málo. Rozhodnutie Československej komisie pre atómovú energiu z roku 1991 vydalo V1 na nemilosť a ohraničilo jej prevádzku do roku 1995. Malá rekonštrukcia v rokoch 1992 – 1993 posunula elektráreň bezpečnostne vyššie, no nie ešte dostatočne. Osamostatnením sa Slovenska vznikla nová politická i ekonomická situácia. Slovenský dozor stanovil podmienky jej ďalšej prevádzky, z ktorých vyplynula realizácia rozsiahlejšej rekonštrukcie. Slovenská vláda vydala uznesenie o postupnej rekonštrukcii elektrárne a jej odstavení

v roku 2000. Naplnilo sa do bodky. Len termín odstavenia posunula ďalšia vláda o šesť, resp. osem rokov.

Elektráreň V1 po postupnej rekonštrukcii dosiahla úroveň bezpečnosti porovnateľnú s inými jadrovými zariadeniami podobnej generácie, ktoré sú vo svete v prevádzke a uvažujú s predĺžením životnosti. Rozhodnutie o odstavení bolo prijaté na základe prístupových rokovaní o vstupe Slovenska do Európskej únie. Únia sčasti zaplatí projekty súvisiace s odstavením prostredníctvom Medzinárodného fondu na podporu odstavenia blokov jadrovej elektrárne V1 v Jaslovských Bohuniciach (BIDSF), ktorý spravuje Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBRD). Slovensko nebolo jedinou krajinou, ktorá zaplatila daň za vstup do európskeho spoločenstva. 31. december 2006 bol posledným dňom prevádzky tretieho a štvrtého bloku bulharskej jadrovej elektrárne v Kozloduji. Prvý a druhý kozlodujský blok odstavili ešte v roku 2002 ako jednu z podmienok vstupu do Európskej únie.

-mm-

V Trnave sme mohli obdivovať výstavu Slovenské eurové mince

V pondelok 29. januára 2007 bola v Zrkadlovej sále Divadla Jána Palárika v Trnave otvorená putovná výstava Slovenské eurové mince. Za účasti predsedu TTSK Tibora Mikuša, primátora mesta Trnava Ing. Štefana Bošnaka a zástupcov spoločenského a kultúrneho života kraja výstavu otvoril guvernér NBS Ivan Šramko. Návštevníci výstavy sa mohli oboznámiť so základnými údajmi o Európskej únii, eurozóne a o euromene. Výstava prezentovala 144 nere realizovaných návrhov a 3 víťazné návrhy, ktoré budú na slovenských stranách eurových mincí. Súčasťou expozície boli aj najlepšie kresbové návrhy, ktoré do súťaže zaslali žiaci základných škôl. Ďalšiu časť výstavy tvorili národné strany eurových mincí trinástich členských krajín eurozóny. Súčasťou výstavy boli aj návrhy na eurové mince štátov pripravujúcich sa na vstup do eurozóny. Výstava bude v roku 2007 inštalovaná aj v Prešove, Žiline, Trenčíne a Nitre.

Anketa Zlatý Amos sa blíži

Predseda OZ pracovníkov školstva a vedy na Slovensku Ján Gašperan informoval predsedu TTSK Tibora Mikuša o celoslovenskej konferencii pod názvom „Kvalitné vzdelávanie s tvorivým učiteľom“, ktorá sa bude konať 29. marca 2007 v Košiciach. Súčasťou konferencie je vyhlásenie víťaza žiackej ankety o najobľúbenejšieho učiteľa – učiteľku na Slovensku „Zlatý Amos“. TTSK túto akciu finančne podporí, pretože smeruje k zvýšeniu kvality slovenského školstva, života pedagogických a nepedagogických zamestnancov.

Pavilón chirurgických disciplín bude mať prvých pacientov

V utorok 30. januára slávnostne otvorili nový šesťpodlažný pavilón chirurgických disciplín Fakultnej nemocnice v Trnave. Medzi prítomnými bol i minister zdravotníctva SR Ivan Valentovič. Budova bola skolaudovaná ešte v roku 2004 a mala slúžiť zamestnancom jadrových elektrární ako Závodný ústav národného zdravia. Trnavská nemocnica dostala túto budovu na základe zmluvy za symbolickú korunu od Slovenských elektrární. V zmluve je uvedené, že šesťpodlažný pavilón bude zamestnancom elektrární poskytovať preventívne prehliadky. Nemocnica bola otvorená až teraz kvôli problémom s elektrickou energiou. V novej časti nemocnice sa nachádzajú technológie a interiérové vybavenie, na ktoré bolo treba vynaložiť 150 miliónov korún. Samotná stavba stála takmer pol miliardy korún. Do tohto zariadenia sa presťahuje chirurgická a traumatologická klinika, časť internej kliniky, rehabilitácia a niektoré ďalšie pracoviská nemocnice. Pavilón bude mať kapacitu 180 lôžok. Prví pacienti budú prijatí v priebehu mesiaca marec.

Valentínska kvapka krvi Slovenského Červeného kríža

V dňoch 1. až 14. februára 2007 zorganizoval Slovenský Červený kríž 12. ročník kampane na podporu bezpríspevkového darčovstva krvi - Valentínska kvapka krvi. Kampaň bola organizovaná v spolupráci s Národnou transfúznou službou SR a hematologicko-transfúznymi oddeleniami nemocníc na celom Slovensku. Cieľom Valentínskej kvapky krvi SČK bolo prilákať a motivovať najmä mladých ľudí a prvodarcov, aby sa stali novými členmi rodiny bezpríspevkových darcov krvi, spolu šíрили myšlienku darčovstva a tak pomohli zabezpečiť dostatok krvi pre rastúce potreby slovenského zdravotníctva. Ten, kto bezplatne daroval krv, obdržal i tento rok po odbere špeciálnu pohľadnicu s motívom sv. Valentína - patróna všetkých zaľúbených. Pohľadnicu mohol potom venovať alebo poslať svojej blízkej osobe k sviatku všetkých zamilovaných. Zároveň bola pohľadnica aj výzvou pre prijímateľa, aby sa tiež stal bezpríspevkovým darcom krvi a pomohol tak zachrániť ľudský život. Všetci tí, ktorí sa zapojili do tohtoročnej Valentínskej kvapky krvi, darovali krv a vyplnili evidenčnú kartu bezpríspevkového darcu krvi SČK, boli zaradení do žrebovania o atraktívne ceny od partnerov SČK. Žrebovanie sa uskutočnilo 23. februára 2007 na Ústrednom sekretariáte SČK v Bratislave.

REGIÓN

Koplotovce stavajú byty pre mladých ľudí

Koplotovce sa rozprestierajú na úpätí južného výbežku Považského Inovca medzi mestami Hlohovec a Piešťany, v okolí miest Nitra, Trnava a Topoľčany. Rozloha obecného katastra je 561 ha. Súčasne v obci žije okolo 600 obyvateľov. Erb obce pochádza z roku 1781 pôvodnej pečate. Starostom Koplotoviec je Ing. Rudolf Štefanovič. V roku 2005 sa obec pustila do stavby nájomných bytových domov určených hlavne pre mladých ľudí. Za štyri mesiace stála v dedine prvá bytovka postavená zo základov budovy, ktorá mala slúžiť ako materská škola. Kolaudácia sa konala vo februári 2006. V súčasnosti sa v bytovke nachádzajú štyri byty: dva 3-izbové, jeden 2-izbový a jeden 1-izbový byt. Vybavenie bytov je štandardné, plastové okná sú samozrejmosťou. Podmienkou pre budúcich nájomníkov bolo, že musia mať trvalý pobyt v Koplotovciach. Toto kritérium je už však zrušené a žiadosti o nájom v nových bytových domoch môžu podávať aj občania, ktorí nemajú trvalý pobyt v Koplotovciach. Už teraz môžete nájsť na obecnom úrade žiadosti ľudí z Trnavy, Hlohovca, Ilavy a Piešťan. Avšak aj oni musia splniť určité podmienky. Do úvahy sa berie hlavne mzda, časové podanie žiadosti, rodinné pomery, žiadateľ nesmie vlastniť nehnuteľnosť a iné. Osem nájomných bytov by malo byť skolaudovaných v marci, najneskôr v apríli 2007. Tento termín kolaudácie je však závislý od prekládky vysokého napätia. V dvoch nízkopodlažných bytových domoch budú ubytovaní nájomníci v štyroch 3-izbových, dvoch 2-izbových a dvoch 1-izbových bytoch. Obec musela vynaložiť na jeden dom 4,9 mil. korún. Nájomníci môžu mať byty prenajaté na dobu 30 rokov. Ceny za prenájom sa pohybujú od 1 689,- za jednoizbový byt až po 3 392,- korún za trojizbový byt.

-ad-

Publikácia o Trnavskom samosprávnom kraji

Trnavský samosprávny kraj pripravuje publikáciu o našom vyššom územnom celku. Momentálne je v štádiu príprav. Predseda TTSK Ing. Tibor Mikuš menoval koordinátorov a tvorcov jednotlivých tematických statí. Predbežný plán na vydanie knihy je rok 2008 až 2009. Pozostávať bude z dvoch častí: z textovej a obrazovej. Tematicky sa plánuje zachytiť príroda v TTSK (fauna a flóra), história a archeológia, kulturológia (tradície, kroje,...), osobnosti kraja, školstvo. Predpokladaný počet strán publikácie je 200 – 240 strán.

Mladé vína sú už požehnané

Malý Rím leží v blízkosti slnečných karpatských svahov, na ktorých sa dobré víno rodilo už v časoch Veľkomoravskej ríše. Trnava bola predurčená stať sa centrom vinohradníctva a vinárstva, bola jedným z najväčších výrobcov vína a teraz sa snaží o návrat k tradíciám v oblasti vinárstva. Pre milovníkov vína pripravuje Mesto Trnava každý rok rôzne podujatia. V piatok 26. januára sa pivničné priestory hotela Phoenix v Trnave zaplnili výrobkami mladých vín a ich vínami. Dôvodom bolo požehnanie mladých vín. Samotný akt posvätenia 85 vzoriek vína vykonal pomocný biskup Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy a generálny vikár Mons. Ján Orosh. Svätili sa vína z Trnavy a okolia, ale i produkty Arcibiskupských zámeckých sklepov v Kroměříži. Velké zastúpenie vzoriek mal Spolok vinárov a vinohradníkov Zeleneč. Rok 2006 bol pre vinárov rokom, ktorý sa opakuje raz za 50 rokov. Výsledkom tohto roku sú kabinety a neskore zbery s vysokou cukornatosťou.

Tekovský región pod staronovým vedením

Rybník - Zástupcovia 49 obcí Regionálneho združenia miest a obcí Tekov sa 16. februára zišli na prvom sneme po nedávnych komunálnych voľbách. Vstupnou informáciou zasadnutia bola správa o výsledkoch komunálnych volieb v regióne a predstavenie nových starostov a primátorov. Spomedzi členských 49 obcí si občania v komunálnych voľbách zvolili 16 nových starostov a primátora. Na starostovské stoličky zasadlo 13 žien.

Po predložení správy o činnosti združenia a výsledkoch hospodárenia v minulom roku nasledovala voľba predsedu združenia, členov rady a členov kontrolnej rady združenia na nasledovné volebné obdobie. Za predsedu združenia si prítomní opätovne zvolili doterajšieho predsedu Imricha Králiku (Rybník), za podpredsedu Štefana Mišáka (Levice) a za predsedu kontrolnej rady Jána Hajku (V. Ďur).

-mme-

SES Tlmače plánujú zdvojnásobiť tržby

Slovenské energetické strojárne, a.s. Tlmače chcú v najbližších dvoch rokoch zdvojnásobiť tržby oproti roku 2006 na úroveň 7 mld. Sk. Výrazným zvýšením ziskovosti plánujú dosiahnuť prevádzkový hospodársky výsledok 500 mil. Sk. Pre dosiahnutie tohto cieľa majú investovať do výrobných technológií v nasledujúcich troch rokoch vyše 330 miliónov korún.

-ada-

Žemberovčania tradíciu fašiangov zachovávajú

Každý, kto 17. februára prechádzal cez obec Žemberovce v levickom okrese, sa musel vyplatiť formou mýta v podobe akéhokoľvek hmotného alebo finančného príspevku. V tento deň sa tu totiž konal tradičný fašiangový sprievod obcou.

Žemberovce sú jednou z mála slovenských obcí, ktorá tradície starých rodičov zachováva aj podnes. Do príprav tohtoročného fašiangového sprievodu obcou sa pod hlavičkou Klubu mladých a obecného úradu s nadšením zapojili desiatky občanov. V sprievode tak boli svorne zastúpení tí skôr narodení, ale aj mládež. Ako nás informoval jeden z hlavných organizátorov, Miroslav Botík, Žemberovčania tradíciu fašiangových sprievodov obnovili v roku 1989, po takmer štyroch desaťročiach, za pomoci vtedajšieho osvetára Zoltána Bartoša. Odvtedy pravidelne v čase fašiangov vychádza do ulíc obce pestrý sprievod, ktorý navštevuje domácnosti od svitania až do zotmenia. A inak tomu nebolo ani tentokrát. Vo vlastnoručne vyrobených maskách klopali na dvere od domu k domu, kde ich gazdiné pohostili sladkými dobrotami, napečenými fánkami a šiškami, ktoré u Žemberovčanov pri takýchto príležitostiach nikdy nechýbajú a aby sa im lepšie spievalo, domáci páni ich zahrali niečím ostrejšim. Celodenný zábavný program ukončilo v sále kultúrneho domu vo večerných hodinách fašiangové posedenie pri hudbe, spojené s ochutnávkou zabíjačkových špecialít a polnočným pochovávaním basy.

-sak-

REGIÓN

Cestovať budeme bezpečnejšie

Obec Kalná nad Hronom leží na rušnej dopravnej „tepne“, ktorou je kríženie ciest prvej triedy I/51 a I/76. V tesnej blízkosti križovatky sa nachádza autobusová stanica, odbočenie do miestnej časti Kalnica a prechod cez železničnú trať. Cesty I/51, úsek Nitra – Levice a na ňu ústiaca I/76 sú zaťažené tranzitnou dopravou, pričom vysoký podiel tvorí ťažká kamiónová doprava. Kamiónová doprava tak prechádza priamo centrom obce a v čase dopravnej špičky na tomto mieste vznikajú časté zápchy a dopravné nehody. To všetko neprospieva bezpečnosti automobilovej dopravy, chodcov a cestujúcich linkami prímestských a medzimestských autobusov pri výstupe a nástupe do dopravných prostriedkov.

V snahe zvýšiť bezpečnosť dopravy v Kalnej nad Hronom obecné zastupiteľstvo prijalo rozhodnutie o premiestnení autobusovej stanice. Práce na tejto novej stavbe sa začali už v januári, k čomu prispelo na zimné obdobie nezvyčajne teplé počasie.

S otázkou, čo všetko táto stavba bude zahŕňať, sme sa obrátili na starostu obce **Jozefa Havlíka**.

Perspektíva riešenia zložitej dopravnej situácie v obci počíta s vybudovaním kruhového objazdu v mieste kríženia ciest I/51 a I/76 v centre obce. Investorm tejto stavby bude Slovenská správa ciest, ktorá ju bude čiastočne financovať. Obec plánuje participovať pri budovaní prístupových ciest na túto komunikáciu. Z prostriedkov obce budú vybudované chodníky pre chodcov v mieste križovatky a parkoviska pre nákladné a osobné vozidlá. V prvej etape sa vybuduje nová autobusová stanica, ktorá prispeje k bezpečnosti tak cestujúcich, ako aj chodcov. V uplynulom roku sme už urobili prvý krok týmto smerom, konkrétne vybudovali sme ďalší chodník pre chodcov pozdĺž cesty prechádzajúcej obcou a v súčasnosti už máme chodníky po obidve strany cesty. S cieľom skultúrniť nevyužitý priestor popri tejto ceste obec v uplynulom období vybudovala okrasný park s oddychovou zónou, zrekonštruovala dom služieb a obecnú knižnicu, ktoré nadväzujú na zónu prostredníctvom nového vydláždeného chodníka. Pozdĺž druhej strany domu služieb bude prechádzať nová asfaltová cesta s obojstrannými zastávkami autobusov a čakárňami pre cestujúcich, ktoré budú tvoriť novú autobusovú stanicu v Kalnej nad Hronom.

Kto realizuje túto stavbu?

Ako som už spomenul, investorom stavby je obec, dodávateľom je víťaz konkurzu na verejné obstarávanie na dodávku stavby firma VIALLE, s.r.o., Levice. Rozpočet stavby je do 5 mil. Sk a ukončená by mala byť do 30. júna 2007. Vzhľadom na teplé počasie je predpoklad, že tento termín bude posunutý dopredu a nová stanica bude slúžiť cestujúcim už začiatkom leta.

Ďakujem za rozhovor.

Tatiana Ďhnová

Mladé víno prísľubom kvality

Nemčiňany - Na tradičnej degustácii organizovanej miestnym Spolkom vinohradníkov a vinárov sa už po ôsmykrát zišli priaznivci dobrého mladého vína. Hodnotili na nej, aké víno sa podarilo vyrobiť vinárom z veľmi kvalitnej minuloročnej úrody hrozna. Do hodnotenia sa dostalo 67 vzoriek vína. Hodnotiacia komisia degustátorov napokon vyniesla ordieľ. Víťazom v kategórii bielych vín sa stal Rizling vlašský pestovateľa Stanislava Valkoviča zo Zlatých Moraviec, v kategórii červených vín zvíťazil Cabernet Sauvignon z pivnice Štefana Pisára z Kalnej nad Hronom.

Ako povedal predseda spolku Jozef Nízl, ukazuje sa, že máme za sebou jeden z najúspešnejších vinohradníckych rokov. Či sa však všetkým vinárom podarí vyťažiť z mimoriadnej úrody maximum a udržať v sudoch kvalitné víno, sa presvedčíme na 22. ročníku Dní vína v Nemčiňanoch. Odborná degustácia vína sa uskutoční 13. mája a verejnosť bude môcť degustovať už vyhodnotené vzorky vín 18. - 19. mája na veľmi populárnom a navštevovanom podujatí.

-mne-

Ako sa má...

Hoci je herečka Diana Mórová stálou slovenskej divadelnej scény už niekoľko rokov, jej tvár nikdy nezdobila titulky bulvárnych novín, ani komerčných produktov či reklám. Vlastnou skromnosťou a usilovnosťou si postupne získava srdcia aj tých divákov, ktorí majú do bratislavských divadiel predsa len trochu ďalej, a to aj vďaka účinkovaniu v úspešnom televíznom programe *Hviezdy na ľade*. Práve tu dokázala, že byť hviezdou nemusí znamenať, že vás sprevádzajú škandály. Svoje súkromie si chráni, ale my sme sa predsa len herečky a čerstvej mamičky malého Quida opýtali, ako sa má:

„Mám radosť z toho, že prišiel ten vek zrelej ženy – vek, v ktorom som sa našla v práci, ktorú robím. Hrám v divadle krásne úlohy, presvedčila som hádam aj divákov, ktorí stále chodia do divadla, že viem hrať vážne úlohy aj komédie. A v prvom rade som sa v tomto krásnom veku stala matkou. Ten malý človečik udáva smer všetkému. Ak by som bola mladšia, zrejme by som si tak nevychutnávala každý deň jeho života. Neuvedomovala by som si, čo všetko je vlastne dôležité, nemala by som pocit, že mám na to aj psychicky všetky predpoklady, aby som ho niečo naučila, niečo mu dala.“

Zmenil malý Quido život známej herečky?

„Všetko to prišlo veľmi spontánne a tak aj beriem život s ním. Chodíme spolu na prechádzky do parku, stretávame sa s ostatnými maminami, spolu s ocinom Jurajom si vychutnávame pravidelný rituál kúpania, spoločné večere a bláznoviny v posteli. Už po siedmich mesiacoch som opäť vhupla do pracovného rytmu, takže sa u nás pravidelne striedajú obe babky. Veľmi ma teší, že nemrncí hneď, keď sa trocha vzdialim, práve naopak – teší ho spoločnosť iných ľudí. Už teraz sa teším, keď začne rozprávať, keď sa so mnou začne deliť o všetky tie malé a dôležité tajomstvá, ktoré cez deň objaví.“

Čo by ešte najviac potešilo mladú mamičku?

„To je úplne jednoduché – aby malý Quido nemal žiadnu alergiu, ktorými sa to, žiaľ, v našej rodine len tak hemží. Zatiaľ sa ukazuje, že je všetko v poriadku, žiadne trávy ani peľové častice nás neohrozujú.“

Vedeli by ste si predstaviť život na vidieku?

„Sama pochádzam z veľkomesta, ale máme na vidieku chatu, kde som strávil každé prázdniny a kam doteraz pravidelne a radi chodíme. Môj brat tiež žije na vidieku, v domčeku, ktorý si sám prestavuje, spolu s rodinou a celým zverincom psov, mačiek a korytnačiek. Navštevujeme sa veľmi často a je zaujímavé, že tam nikto z nás žiadnou alergiou netrpí. Myslím, že ľudia na vidieku majú šancu žiť zdravšie. Je predsa úžasné urobiť si raňajky na terase, vyvesiť bielizeň do záhrady, či len tak si vyjsť von na priedomie, alebo do záhradky po čerstvé bylinky. Ľuďom iste dodáva pocit voľnosti, že nie sú zavretí medzi štyrmi stenami – a tento pocit im úprimne závidím. Ja keď chcem ísť s Quidom medzi stromy a na voľné priestranstvo, kde nehučia sirény a netrúbia autá, musím zbalit kočík, sadnúť do auta a odviezť sa do parku.“

Vnímate aj ekologické problémy, ktoré sa dotýkajú každého z nás?

„Niekedy sa tak zamyslím napríklad nad tým, z akého množstva materiálov a zložitých súčiastok je vyrobené auto. Je predsa neuveriteľné, koľko sa pri tom spotrebuje surovín a energie. Potom sa človek logicky dostane k otázke, čo sa stane, keď už všetky suroviny vyčerpáme? Keď už nebude žiadne uhlie ani ropa, tak kto nám ich poskytne, aby tu prežili ďalšie generácie? Čo urobiť, aby sa prestali roztápať ľadovce? Kam budeme chodiť na prechádzky, do nákupných centier? Celé by to malo smerovať k tomu, aby si každý uvedomil, že musí zasadiť aspoň jeden strom, aby tu nejaké ostali aj potom, ako ich všetky vyrúbeme, alebo ich zničí nejaká ekologická katastrofa. Veľmi ma napríklad mrzí, že môj syn už nikdy neuvidí Vysoké Tatry tak, ako si ich pamätám ja zo školských výletov – plné vysokých štíhlych stromov, v ktorých sa naháňali veveričky.“

-zk-

... Diana Mórová?

TIP NA CYKLOVÝLET

Aj keď každý podvedome spája obec Jaslovské Bohunice s atómovou elektrárnou, v jej okolí je dostatok aj iných zaujímavostí. Niekoľko ľudí povedal, že svet je najkrajší z konského sedla. Súhlasím, aj keď ja to svoje sedlo mám na bicykli. Dlhšiu dobu sa venujem cykloturistike a vďaka nej som „objavil“ veľa zaujímavého. Bicyklovanie spočiatku „bolí“, neskôr je to však nádhera. Budem rád, keď nasledujúce články budú pre vás inšpiráciou.

Ukradli nám kráľa?

Beňovského erb

Beňovského kúria vo Vrbovom

Keď musel Pribina utiecť z Nitry, dlho sme nemali na svojom území „domáceho“ panovníka. Dlho nám potom diktovali svoje predstavy tí, čo sedeli na uhorskom tróne. Keď sa jeden z našich rodákov „presadil“ za hranicami vlasti, kde ho miestni vyhlásili za kráľa, tak na Slovensku muselo prejsť ešte veľa rokov, aby po ňom pomenovali aspoň ulicu.

Beňovského menom je dnes nazývaná aj kúria, vari najkrajšia budova vo Vrbovom, v ktorej sa pravdepodobne Matúš Móric Michal František Serafín August Beňovský 20. 9. 1746 narodil. Osud ho postupne zavial na štyri kontinenty, prebrázdil svetové oceány, slúžil v armádach viacerých krajín. Svoje životné osudy zavŕšil na ostrove Madagaskar, kam ho vyslali Francúzi na čele vojenskej expedície. Tu si získal dôveru miestnych náčelníkov, ktorí ho vyhlásili za kráľa a nie za hocikákeho, ale hneď za kráľa kráľov. Potom deväť rokov hľadal vo svete spojencov. Keď mu viaceré mocnosti odopreli pomoc, vrátil sa späť na ostrov a rozhodol sa tu „existovať na vlastnú päsť“. Pre Francúzov sa však stal nepohodlným a nimi vyslaný prepádový oddiel ukončil jeho život.

Jeho „poddaní“ však ani dnes nezabudli na svojho kráľa. Vnímajú ho ako národného hrdinu a jeho menom je pomenovaná dôležitá dopravná tepna hlavného mesta ostrova.

Pamätná tabuľa na kúrii

Keď roku 1996 slovenská výprava šla na Madagaskar po stopách Beňovského hľadajúc jeho hrob, možno zostali prekvapení, tak ako ja, keď som videl dokument z tejto expedície.

Hrob našli, ale tabuľa na pomníku oznamuje, že je tam pochovaný maďarský cestovateľ Benyovsky. Potrebu vybudovať tento pomník pocítoval istý pán Csöke. Vtedy mi v duchu čosi zakričalo: „...ukradli nám kráľa!“

Ale čo už, keď sa k nemu pred svetom možno ani veľmi nehlásime. Na mieste jeho odpochínku mi chýba čosi, čo by pripomenulo, že tento kráľ kráľov sa narodil kdesi veľmi ďaleko od miesta, kde je teraz pochovaný a že to „kdesi ďaleko“ sa dnes nazýva Slovensko.

„Z Vrbového ništ dobrého“ vymysleli kedysi posmeškári na Vrbovčanov a oni si k tomu hneď pohotovo pridali... ale keď sa vydarí, tak neni nat to! Nevie, či si vtedy spomenuli na svojho veľkého rodáka, ale myslím si, že aj on im tento dovetok v plnej miere potvrdzuje.

Portrét Mórica Beňovského

Jozef Machovič

Popis trasy k Beňovského kúrii

Vyrazíme z obce Jaslovské Bohunice v smere na Kátlovce po ceste č. 560. V Dehticiach odbočíme vpravo na cestu č. 502 a o chvíľu nás začne sprevádzať striedavé stúpanie a klesanie, ktoré nás privedie cez Chtelnicu, Dolný Lopašov a Šterusy do Vrbového. Tu odbočíme na Piešťany a čoskoro, po pravej strane cesty pretínajúcej mesto, zbadáme Beňovského kúriu. Vrátiť sa môžeme cez Trebatice, ... Veľké Kostolany a Malženice tam, odkiaľ sme vychádzali. Popisovaný okruh meria okolo 50 km.

Naša záhrada

Do našich záhrad a záhumienok sa po nie príliš aktívnej zime pomaly vkráda jar. Ak chceme mať našu záhradu peknú, treba hneď s príchodom prvých jarných lúčov podniknúť zopár nevyhnutných krokov:

- len čo pôda trochu obschne, treba ju skypriť a povrch urovnať hrablami,
- je potrebné odstrániť zvyšky zimnej nástielky a zimnej ochrany rastlín (lístia a čečiny), aby sa pôda mohla ohrievať,
- citlivé trvalky a dreviny je však nutné naďalej chrániť pred nočnými mrazmi,
- pozor na slimáky: treba ich zbierať, prípadne použiť osvedčený prostriedok proti obhrýzaniu zelených výhonkov rastlín,
- posypte okolie vysadených hriadok tenkou vrstvou rozdrvených vaječných škrupín,
- nezabudnite odkryť, vyviazať a ostriať ruže,
- je čas na prvú ochranu trávniku, prehrabanie a prevzdušnenie zamachnených častí,
- a dobrá rada pre všetky gazdinky, ktoré chcú mať napriek práci so zemou pekné nechty a pritom neradi nosia ochranné rukavice – pred prácou v záhrade poškrabte nechty kocku mydla. Mydlo pod nechty zabráni nahromadeniu špiny a značne uľahčí ich čistenie.

-zk-

Rady babky korenárky

Čaj proti bolesti hlavy

Liečivé účinky ďumbiera (zázvoru) poznali už naši prapredkovia. V tele znižujú tvorbu látok, ktoré vyvolávajú bolesť. Rumanček a lipa uvoľňujú emočné a telesné napätie.

Jednu čajovú lyžičku nakrájaného ďumbierového koreňa asi 5 min. povarte v 250 ml vody, najlepšie v prikrytom hrnci. Odložte z platne, pridajte 1 čajovú lyžičku rumančeka a 1 čajovú lyžičku sušenej lipy. Nechajte lúhovať. Ak chcete, osladte medom. Čaj pite horúci.

Šampón na odstránenie vši

Určite sa vám už neraz stalo, že si vaše dieťa prinieslo zo školy „nechceného“ kamaráta. Zdanlivo malicherná záležitosť však aj v prípade dodržiavania prísnych hygienických návykov predstavuje komplikovanú liečbu. Liečivá z bylín a éterických olejov predstavujú bezpečnú a účinnú alternatívu chemickým výrobkom.

Zmiešajte 30 ml olivového oleja, 10 kvapiek rozmarínového oleja a 10 kvapiek levanduľového oleja. Navlhčite vlasy a dôkladne vtierajte olej do kože a vlasov. Nasadte na hlavu sprchovaciu čiapku a nechajte hodinu pôsobiť. Potom opláchnite vlasy roztokom, ktorý zmäkčuje lepkavú hmotu pripájajúcu hľidy k vlasom: zmiešajte 500 ml teplej vody s 500 ml jablčného octu, 6 kvapkami rozmarínového a 6 kvapkami levanduľového oleja. Dôkladne prepláchnite vlasy aj pokožku a prečešte odšívovacím hrebeňom. Ešte raz prepláchnite teplou vodou. Nezabudnite, že ak sa chcete definitívne zbaviť týchto spoločníkov, musíte pravidelne čistiť všetky hrebene a kefy, vyprat oblečenie, uteráky, posteľnú bielizeň a povysávať koberce a čalúnenie, a to aj v aute.

Bylinkový sirup proti kašľu

Tymian, koreň sladovky (sladkého drierka) a aníz uvoľňujú nahromadený hlien a upokojujú dýchacie cesty. Med zrieduje hlien, konzervuje sirup a upokojuje boľavé hrdlo. Ak potrebujete silnejší sirup na dusivý kašeľ, pridajte kôru z čremchy neskorej.

V 500 ml vody 15 minút mierne varte 1 polievkovú lyžicu koreňa sladkého drierka, 1 polievkovú lyžicu anízu a 1 polievkovú lyžicu kôry čremchy neskorej (možno vynechať). Odložte z platne, pridajte 1 polievkovú lyžicu sušeného tymianu a nechajte lúhovať na izbovú teplotu. Scedte a pridajte 250 ml medu. Skladujte v prikrytom pohári v chladničke, kde vydrží 3 mesiace. Na zmiernenie kašľa užívajte 1 čajovú lyžičku tak často, ako treba.

-zk-

RELAX

Nová Škoda Fabia

V apríli dôjde k zmene vo vedení na slovenskom automobilovom trhu. O žezlo sa uchádza druhá generácia Škody Fabia svojou novou tvárou a výbavou, ako aj overenými jazdnými vlastnosťami a úžitkom.

Na prahu dospelosti

Nová Fabia povyrástla do dĺžky o 3 cm a výšky o takmer 5 cm, čím pôsobí užšie a ľahšie. Dizajnovovo nie je taká nezameniteľná ako predchodkyňa, ale stále je to „stará dobrá“ Škoda. Rovnú strechu a kolmejšie čelné sklo možno trochu odkukala od konkurencie, šoféri však ocenia dobrý výhľad dopredu a zadní pasažieri zase dostatok miesta nad hlavou. Batožinový priestor sa

zväčšil o 40 litrov na celkových tristo a nakladanie je ľahšie vďaka väčšiemu otvoru a nižšej spodnej hrane kufru. Interiér pôsobí kvalitne a vyzerá pekne, kto mal možnosť sedieť v Roomsteri, nájde z jeho interiéru veľa aj vo Fabii, napríklad umiestnenie radiacej páky (trochu nízko), pekné a praktické kľučky dverí a bočné boxy s miestom na litrovú fľašu.

Podvozok prvej generácie po prispôbení na novú karosériu aj s rezervou stačí a zabezpečuje dobré jazdné vlastnosti. Z použitých nových technológií a príplatkovej výbavy spomenieme natáčacie svetlomety, prídavné rohové osvetlenie pri odbočovaní, Bluetooth, hlavové airbagy, ESP. Ponuka motorov je na začiatok pestrá, výber pozostáva zo štyroch benzínových a troch dieselových, stupne výbavy sú označené Classic, Ambiente, Sport a Elegance.

-kb-

Veľká noc – malé tipy s veľkým efektom

Raňajkové veľkonočné košíčky

Z paradajok odkrojíte vršok a vydlabte ich. Vnútrajšok osolíte a okoreňte. Do každej paradajky opatrne rozbité vajíčko, poukladajte do vymastenej formy a vložte do predhriatej rúry zapieť. Vajíčka stuhnú asi za 15 minút. Posypte petržlenovou vňaťou alebo pažitkou, podávajte s chlebom.

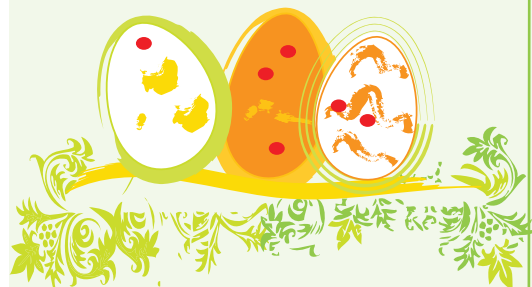
Škrupinky plné života

Aj vy riešite každý rok problém, ako čo najrýchlejšie vyčariť pekné veľkonočné vajíčka či veľkonočnú výzdobu za pár minút? Ponúkame niekoľko nenáročných tipov:

Už pár týždňov pred Veľkou nocou odkladajte opatrne rozbité škrupiny vaječ. Dajte do nich trochu zeme, prípadne navlhčenú vatú alebo odličovací tampón, posypte drobnými semenkami, napr. žeruchy alebo maku a uložte na teplé svetlé miesto. Naaranžujte do vhodnej misky a pravidelne mierne polievajte - a o pár dní budete mať sviežu jarnú výzdobu.

Pre šibačov

Deti vám určite rady pomôžu pri nenáročnej výrobe veľkonočnej výslužky – vajíčka potrite bielkom, prípadne tekutým lepidlom a obalte v cukrových perličkách alebo čokoládovej ryži na zdobenie koláčov. Použiť môžete aj mak, rascu, proso či iné drobné semenka. A ak chcete pripraviť efektnú kraslicu len pre jediného šibača „vášho srdca“, postup je veľmi jednoduchý – narúžujte si pery a niekoľkokrát škrupinu pobozkajte. -zk-

A tento poznáte?

Fero konečne dostal vodičský preukaz, a tak pozval dvoch kamarátov, že ich povoží. Po chvíli divokej jazdy ho jeden z nich požiadal, aby zastavil a vystúpil. Druhý to tiež dlho nevydržal a vystúpil aj on. Tak Fero pokračoval sám a pri rozbiehaní kričal za kamarátmi: „*Vy ste ale zbabelci! Nič sa mi nemôže stať, lebo môj anjel strážny to nedopustí!*“

Zrazu cíti, ako ho niekto zozadu klepe po pleci: „*To som ja, tvoj anjel strážny. Zastav, prosím ťa, tiež radšej vystúpim.*“

„Čo dnes pijeme?“

„Suché šampanské.“

„Tak nasyp aj mne!“

Stretli sa dvaja kamaráti, idú spolu a keď prechádzajú okolo reštaurácie, jeden z nich vytiahne peňaženku a začne si prezerat' jej obsah.

„*Prosím ťa, čo to robíš?*“, pýta sa ten druhý. „*Ále, pozerám sa, či mám chuť na víno.*“

Príde muž k doktorovi a hovorí:

„*Pán doktor, pán doktor, mám problém. Mám rád bavlnené ponožky.*“

Doktor odpovie:

„*No, veď to je v poriadku, veď aj ja mám rád bavlnené ponožky. Veď na tom nie je nič zlé.*“

Pacient na to: „*Hej, vážne a na cibulke alebo na masle??*“

Príde vodič kamiónu do motorestu a objedná si jedlo, pitie a z chuti sa do toho pustí. Keď v tom prídu traja chlapi na harleyoch, prisadnú si k nemu a všetko mu zjedia a vypijú. Vodič kamiónu bez mihnutia oka vstane, zaplatí a odíde. Harleyaci sa na seba nechápavo pozerajú a hovoria:

„*Tak tento chlapík bol buď poriadny srab, alebo sa vôbec nevie biť.*“

Čašník to počuje a hovorí: „*Fakt bol nejaký divný. A podľa mňa ani nevie šoférovať. Práve vonku zramoval tri motorky.*“

„*Zažil si už niekedy čierny humor v športe?*“

„*Áno, raz. Keď maratóncom na tridsiatom kilometri oznámili, že štart sa bude pre technickú chybu opakovať.*“

Naša krížovka - slovenské príslovie

pomôcky: KERA, ORIN, ARD	stíral (hovor.)	lovec ryb	etán,po česky	nutkavé žmurkanie	nech,po česky	vzniknutie		kanónová húfnica (voj.skr.)	vz. oxidu hlinatého	plemeno	vrch nad Belehradom	angl.skr. nedele (Sunday)		tropický plod	nikto	skr.výrazu telový- chovný
urob tavbu ešte raz							kaprovitá ryba						mravec,po anglicky			
2.časť tajníčky							časť Moskvy						3.časť tajníčky			
													čísllovka			
abakus					EČV okr. Nitra		blanokrid- ly hmyz					sokol,po česky				
					poľná voj. nemocnica		ázijský sokolík					šport.kód Íraru				
šire pole				náš býv. hokejista				cudzinec,po anglicky							4.časť tajníčky	oválnosť, vajcovitosť
				krátky kabát				nástenný gobelin								
chem.zn. argónu			st.český skokan na lyžiach						nemecká tv stanica					predložka		
			kart.výraz						liehovina z ryže					citoslovce zvuku bubna		
Fujala Oto	spevohra	jedenkrát				váha obalu				nezabávajú						
		emócia (básn.)				anglická mena				spojka						
piekol na povrchu							vodné skupenstvo					dvojkridly hmyz				
							holandský malier					meno Cha- čaturjana				
potom			sídlo v USA				nasávala						rimských 1045			
			obidvaja				North British Academy						kridlo (ved.)			
Ervin (dom.)				drevo z ebenovníka				rieka v Rusku					okrem iné- ho (skr.)			
				kód urdčiny				zn.našej kozmetiky					starorímska minca			
1.časť tajníčky										nepotrebná príťaž						
vyhynutý kočovník					obyvateľ Arábie					masť (hovor.)						